

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı

2016-2017 Yılında SADECE 1.SINIFLARDA Uygulanacak

İLKOKUL HAYAT BİLGİSİ DERSİ

(1, 2 ve 3. SINIFLAR)

ÖĞRETİM PROGRAMI

Tarih:29.07.2015

Sayı:60

Ogretmenler.Com
Bilgi Paylaştıkça Çoğalır

ANKARA 2015

Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı Beceri ve Değerleri

Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı beceri ve değerleri aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 1: Hayat Bilgisi Dersi (1-3. Sınıflar) Öğretim Programı Beceri ve Değerleri	
Beceriler	Değerler
Araştırma	Adalet
Bilgi ve İletişim Teknolojilerini Kullanma	Bilimsellik
Değişim ve Sürekliliği Algılama	Çalışkanlık
Dengeli Beslenme	Dayanışma
Doğayı Koruma	Doğa Sevgisi
Girişimcilik	Doğruluk
Gözlem	Dürüstlük
İletişim	Estetik
İş Birliği	Güven
Karar Verme	Hoşgörü
Kaynakların Kullanımı	Merhamet
Kendini Koruma	Misafirperverlik
Kendini Tanıma	Öz Güven
Kişisel Bakım	Paylaşma
Kurallara Uyma	Sabır
Mekânı Algılama	Saygı
Millî ve Kültürel Değerleri Tanıma	Sevgi
Öz Yönetim	Sorumluluk
Sağlığını Koruma	Vatanseverlik
Sorun Çözme	Yardımlaşma
Sosyal Katılım	
Zaman Yönetimi	

İLKOKUL 1. SINIF HAYAT BİLGİSİ DERSİ ÖĞRETİM PROGRAMI

İlkokul 1. sınıf seviyesinde öğrencilerin; okulu ve okulun işleyişini tanıma, okul kurallarına uyma, okulda ve evde başkalarıyla iletişim kurma, evdeki kitle iletişim araçları ve kaynaklarını doğru kullanma, kişisel bakım ve temizliğine dikkat etme, sağlığın korunması için alınması gereken önlemleri alma, okulda, evde ve yolculukta güvenlik kurallarına uyma; ülkesinin genel özellikleri, millî bayramlar ve Atatürk, dinî bayramlar, yakın çevrede bulunan bitki ve hayvanlar, mevsimler ve özellikleri ile geri dönüşüm gibi konular hakkında bilgi, beceri ve tutum sahibi olmaları beklenmektedir.

Tablo 2: İlkokul 1. Sınıf Hayat Bilgisi Dersi Öğretim Programı Ünite Adları, Kazanım Sayıları, Öngörülen Süre/Ders Saati ve Ders Saati Yüzdeleri

Sınıf	Ünite No	Ünite Adı	Kazanım Sayısı	Ders Saati (Öngörülen Süre)	Ders Saati Yüzdesi
1	1	Ben ve Okulum	14	28	19,44
	2	Ailem ve Evim	6	20	13,90
	3	Sağlıklı Hayat	12	28	19,44
	4	Güvenli Hayat	7	24	16,67
	5	Ülkemi Seviyorum	7	16	11,11
	6	Doğa ve Çevre	8	28	19,44
Toplam			54	144	100

1.1. Ben ve Okulum

Bu üniteye öğrencilere; okula uyum sağlama dönemlerinde okulu ve okulun işleyişini tanıma, okul kurallarına uyma, okulda başkalarıyla sağlıklı iletişim kurma, sosyal etkinliklere katılma ile sınıf ve okul içi çalışmalarda görev alma gibi konularla ilgili bilgi, beceri ve değerleri kazandırmak amaçlanmaktadır.

Ünite Kazanımları

1.1.1. Öğretmeniyle ve arkadaşlarıyla tanışır.

1.1.2. Sınıfının okul içindeki yerini bulur.

Yönle ilgili temel kavramlardan; sağında, solunda, önünde, arkasında, altında, üstünde, yanında, karşısında vb. üzerinde durulacaktır.

- 1.1.3. Sınıf içerisinde bulunan eğitim-öğretim araç ve gereçleri ile şeref köşesini tanır.
- 1.1.4. Okulunun bölümlerini tanır.
Öğrencilere; okulun bölümlerini görerek ve gözlemleyerek tanımaları amacıyla öğretmen eşliğinde okulun idari kısmı, öğretmenler odası, rehberlik servisi, kantin, kütüphane, spor salonu vb. birimleri tanıtılacaktır.
- 1.1.5. Okul çalışanlarını tanır.
Öğretmenler, okul müdür yardımcıları, okul müdürü ve diğer hizmetlerde çalışan kişileri tanıtmada üzerinde durulacaktır.
- 1.1.6. Sınıf içi kural/kuralları belirleme sürecine katılır ve kurallara uyar.
Sınıf eşyalarını özenli kullanma, sınıfını temiz tutma, söz alarak konuşma, arkadaşlarına ve arkadaşlarının eşyalarına zarar vermeme gibi kurallara değinilecektir.
- 1.1.7. Okula gidiş ve gelişlerde güvenlik kurallarına uyar.
Servis araçlarında uyulması gereken temel kurallar, yaya geçidi, kaldırım ve yolların kullanımı ile tanıdığı ve tanımadığı kimselerle iletişimde nelere dikkat etmesi gerektiği konuları üzerinde durulacaktır.
- 1.1.8. Okul içerisinde ve okul bahçesinde kurallara uyar.
Merdiven iniş çıkış kurallarına uyma, pencereden aşağıya sarkmama, kablo ve prizlere dokunmama, okul eşyalarını özenli kullanma, sınıf, koridor, tuvaletler ve yemekhaneyi temiz tutma ve çöp kovasını kullanma gibi konular üzerinde durulacaktır.
- 1.1.9. Bayrak töreninde nasıl davranması gerektiğini kavrar.
Türk bayrağına ve İstiklâl Marşı'na saygı gösterme üzerinde durulacaktır.
- 1.1.10. Okul çalışanlarından istek ve ihtiyaçlarıyla ilgili yardım alır.
Öğretmen, nöbetçi öğretmen, müdür yardımcıları veya müdürden hangi durumlarda izin, yardım isteyeceği ya da talepte bulunacağı üzerinde durulacaktır.
- 1.1.11. İhtiyaçlarını, isteklerini, duygularını, düşüncelerini ve itirazlarını nezaket kuralları içerisinde ifade eder.
Nezaket sözcüklerinin kullanılmasına özen gösterilmesinin yanı sıra bir isteğe ya da talebe "hayır" denmesi veya hoşla gitmeyecek bir duruma karşı çıkılması hâlinde bile karşıdakini rencide edici bir dil kullanılmaması üzerinde durulacaktır.
- 1.1.12. Sınıfta ve okulda başkalarıyla iletişim kurarken dinleme kurallarına uyar.
- 1.1.13. Sınıf ve okul içi etkinliklerde görev alır.
- 1.1.14. Bireysel farklılıklara saygı duyar.
Fiziksel ve zihinsel engellilik gibi bireysel farklılıklar ele alınacaktır. Ayrıca farklı özelliklere sahip bireyleri olduğu gibi kabul etme, onların kullandığı cihazlara dikkat etme gibi unsurlar üzerinde durulacaktır.

1.2. Ailem ve Evim

Bu ünite de öğrencilere; aile kavramı, evlerinin yeri, evde iletişim, evdeki kitle iletişim araçları ile kaynakların doğru kullanımı ve günlük plan yapma gibi konularla ilgili bilgi, beceri ve değerleri kazandırmak amaçlanmaktadır.

Ünite Kazanımları

1.2.1. Aile bireylerini tanıtır.

Aile kavramı açıklanarak anne-baba, kardeş, dede ve büyükanne gibi kişilerin isimleri ve belirgin özellikleri üzerinde durulacaktır.

Uyarı: Parçalanmış aile (boşanma, evden ayrılma ve ölüm gibi nedenlerle eşlerin birbirinden kopması) çocuklarının bulunduğu sınıflarda kazanım işlenirken daha özenli davranılmalıdır.

1.2.2. Evinin yerini tarif eder.

Evinin yanında, karşısında, önünde, arkasında, sağında ve solunda neler olduğu ele alınacaktır. Öğrencinin ev adresi ve velisinin telefon numarasını yazılı olarak yanında bulundurması ve bu bilgileri kimlerle paylaşmasının güvenli olacağı vurgulanacaktır.

1.2.3. Evde istek ve ihtiyaçlarını aile bireylerine iletirken uygun bir dil kullanır.

1.2.4. Evdeki kitle iletişim araçlarından yararlanırken sağlığını korumaya ve zamanını verimli kullanmaya istekli olur.

1.2.5. Kaynakları verimli ve uygun olarak kullanır.

Elektrik, su ve kişisel temizlik malzemelerinin uygun kullanımı üzerinde durulacaktır.

1.2.6. Gün içerisinde neler yapabileceğini planlar.

Oyun oynama, ders çalışma, dinlenme, uyuma ve beslenme gibi işlere ayrılan süre üzerinde durulacaktır.

1.3. Sağlıklı Hayat

Bu ünite de öğrencilere; kişisel bakım, sağlığını koruma, besinler ve beslenme, sağlıklı yaşam için besinlerin seçimi, yemek öncesi ve sonrası kişisel temizlik ve yemek yerken uyulması gereken görgü kurallarına ilişkin bilgi, beceri ve değerleri kazandırmak amaçlanmaktadır.

Ünite Kazanımları

1.3.1. Kişisel bakımını yapar.

El-yüz yıkama ve dişleri tekniğine uygun olarak fırçalama, saç tarama, günlük kıyafetlerini temiz ve özenli kullanma üzerinde durulacaktır.

1.3.2. Yemekten önce ve sonra kişisel temizliğini yapar.

El yıkama, peçete kullanma vb. üzerinde durulacaktır.

1.3.3. Sağlığı için yararlı yiyecek ve içecekleri seçer.

Sağlıklı bir hayat için tüketmemiz gereken temel besinler vurgulanarak kaynağı belli olmayan gıdalar ile açıkta ve/veya sokakta satılan gıdalar, gazlı içecekler vb. tüketiminin sağlığa olumsuz etkileri üzerinde durulacaktır.

1.3.4. Gün içinde öğünlere uygun beslenir.

Kahvaltıda, öğle ve akşam yemeklerinde neler yemesi gerektiği, beslenme çantasında bulunması gerekenler vb. üzerinde durulacaktır.

- 1.3.5. Yemek yerken görgü kurallarına uyar.
Yemeğini temiz bir şekilde üstüne dökmeden yeme, ağzında lokma varken konuşmama, peçete kullanma gibi unsurlar üzerinde durulacaktır.
- 1.3.6. Sağlığını korumak için bitkisel ve hayvansal besinlere ihtiyacı olduğunu bilir.
- 1.3.7. Yaygın olarak tüketilen meyve ve sebzeleri mevsimine göre sınıflandırır.
- 1.3.8. Sağlıklı beslenme için meyve ve sebzelerin mevsimine uygun olarak tüketilmesi gerektiğini bilir.
- 1.3.9. Meyve ve sebzeleri tüketmeden önce yıkar.
- 1.3.10. Temizlik kurallarına dikkat ederek kendisi için yiyecek hazırlar.
Uyarı: Kesici alet, ocak ve fırın kullanmadan hazırlayabileceği yiyecekler üzerinde durulmalıdır.
- 1.3.11. Sağlığını korumak için alması gereken önlemlerin farkına varır.
Aşı olma, diş hekimine ve doktora gitmenin yanı sıra spor yapma gibi konular üzerinde durulacaktır.
- 1.3.12. Kendisinin ve toplumun sağlığını korumak için ortak kullanım alanlarında temizlik ve hijyen kurallarına uyar.
Ortak kullanıma açık mekânların, tuvalet ve lavaboların temiz kullanımı ve hijyen kurallarına uyulması üzerinde durulacaktır.

1.4. Güvenli Hayat

Bu ünite de öğrencilere; okulda, evde ve seyahat ederken uyulması gereken güvenlik kuralları, trafik kuralları, acil durumlarda aranabilecek kurumlar ve tanımadıkları kişilerle iletişim, bilinçli ilaç kullanımı gibi konularla ilgili bilgi, beceri ve değerleri kazandırmak amaçlanmaktadır.

Ünite Kazanımları

- 1.4.1. Güvenlik kurallarına uyar.
Camdan ve balkondan aşağıya sarkmama, merdivenden dikkatli inip çıkma, asansörü doğru kullanma, ıslak zeminde dikkatli yürüme, elektrik prizleri, kablolar ve ateşle oynamama, suyu açık bırakmama, temizlik malzemelerini tanıma, dikkatli kullanma ve gaz kaçağı gibi durumlarda ne yapılacağını bilme gibi konular üzerinde durulacaktır.
- 1.4.2. Trafik kurallarına uyar.
Trafik işaretleri (dur, geç, yaya geçidi, dikkat, okul geçidi, bisiklet giremez gibi çocuğun yaşamıyla doğrudan ilişkili olanlar), işaretlerin olmadığı yerlerde ne yapacağını bilme (alt ve üst geçitler, yaya geçitleri, okul geçitleri, trafik lambalarının ve trafik polislerinin olduğu yerler, duran bir aracın önünden ve arkasından geçmeme vb.) ele alınacaktır.
- 1.4.3. Ulaşım araçlarıyla yolculuk ederken güvenlik kurallarına uyar.
Seyahat güvenliği (emniyet kemeri ve çocuk koltuğu kullanma, pencerelerden sarkmama, sürücüyü ve etrafını rahatsız etmeme, ayakta ve üzeri açık araçlarda yolculuk yapmama, araca binme ve araçtan inme kuralları vb.) üzerinde durulacaktır.
- 1.4.4. Acil durumlarda yardım almak için arayacağı kurumların telefon numaralarını bilir.
Gereksiz ihbarda bulunmanın sakıncaları vurgulanarak itfaiye 110, ambulans 112, polis

imdat 155 ve jandarma 156; kurumlar ve telefon numaraları ele alınacaktır.

Uyarı: Telefon numaraları tek tek rakamlar halinde (1-5-5) kodlanarak öğretilecektir.

- 1.4.5. Çevresinde, tanıdığı veya tanımadığı kişilere karşı nasıl davranması gerektiğini bilir.
Gerçek yaşam ve sanal ortamdaki iletişimden hareketle konu açıklanacaktır. Sanal ortamda hangi bilgileri paylaşmasının güvenli olmadığı üzerinde durulacaktır.

- 1.4.6. İlaç kullanımı ile ilgili nelere dikkat edeceğini bilir.

Reçetesiz ilaç kullanılmaması ve ilaçların yetişkin kontrolünde kullanılması gerekliliği üzerinde durulacaktır.

- 1.4.7. Herhangi bir sağlık problemi, alerjik durumu, sürekli kullandığı ilaç vb. varsa bunları yazılı olarak yanında bulundurması gerektiğini bilir.

1.5. Ülkemi Seviyorum

Bu ünite öğrencilere; ülkesinin genel özellikleri, Atatürk'ün Millî Mücadele'de liderliği, millî ve dinî bayramlar, yakın çevresinde bulunan tarihî ve turistik mekânlar ile yetiştirilen ürünler gibi konulara ilişkin bilgi, beceri ve değerleri kazandırmak amaçlanmaktadır.

Ünite Kazanımları

- 1.5.1. Yaşadığı yerin genel özelliklerini tanıır.
Yaşadığı yerin köy, kasaba, ilçe ve il olarak tanıtımı ve idari yapılanma adı ele alınacaktır.
- 1.5.2. Yakın çevresindeki tarihi ve turistik yerlere örnekler verir.
- 1.5.3. Yakın çevresinde yetiştirilen ürünlere örnekler verir.
Bulunduğu köy, ilçe, il veya bölgede yetişen önemli ürünler ele alınacaktır.
- 1.5.4. Ülkesinin genel özelliklerini tanıır.
Ülkesinin adı, başkenti, Türk bayrağının şekli ve rengi ile İstiklal Marşı'nın millî marşımız olduğu üzerinde durulacaktır.
- 1.5.5. Millî bayramlar ile ilgili etkinliklere katılır.
29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı ve 19 Mayıs Atatürk'ü Anma Gençlik ve Spor Bayramı ile bu bayramların anlamı üzerinde durulacaktır.
- 1.5.6. Millî bayramlar ile Atatürk ilişkisini kavrar.
Öğrencinin gelişim seviyesine uygun olarak 29 Ekim Cumhuriyet Bayramı, 23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı ile 19 Mayıs Atatürk'ü Anma, Gençlik ve Spor Bayramı'nın millî bayram olmasının Millî Mücadele ile ilişkisi ve Atatürk'ün liderliği üzerinde durulacaktır.
- 1.5.7. Dinî bayramları tanıır.
Ramazan Bayramı ve Kurban Bayramı'nda evde ve çevresinde bayram öncesi hazırlıklar, bayramlaşma, ikramlar, çocuklar için bayramın anlamı gibi konular üzerinde durulacaktır.

1.6. Doğa ve Çevre

Bu ünite öğrencilere; yakın çevrede bulunan bitki ve hayvanlar, doğa olayları, mevsimler ve özellikleri, doğanın ve çevrenin temiz tutulması ile geri dönüşüm konularıyla ilgili bilgi, beceri ve

değerleri kazandırmak amaçlanmaktadır.

Ünite Kazanımları

- 1.6.1. Çevresinde bulunan bitkileri tanır.
Yakın çevresinde bulunan bahçe bitkileri, yabani bitkiler ve ağaçların adlarını bilir. Bitkilerin zaman içinde nasıl değiştiğinin (bitkilerin büyümesi, yapraklarını dökmesi ve açması ile çiçek açması vb.) gözlemlenmesi üzerinde durulacaktır.
- 1.6.2. Çevresinde bulunan hayvanları tanır.
Yakın çevresinde bulunan hayvanların (balıklar, kuşlar, sürüngenler, böcekler ve evcil hayvanlar) adlarını bilir. Çevresinde bulunan bazı hayvanların nelerle beslendiklerini ve nerede barındıklarını gözlemlenmesi üzerinde durulacaktır.
- 1.6.3. Yakın çevresinde bulunan bitki ve hayvanları korur.
- 1.6.4. Mevsimleri ve özelliklerini tanır.
Mevsimlere göre hava olaylarındaki değişimi, günlerin uzayıp kısalmasını (havanın erken kararması) ve çevredeki diğer değişikliklerin (örneğin baharda bitkilerin yeşermesi, sonbaharda yapraklarını dökmesi vb.) gözlemlenmesi üzerinde durulacaktır.
- 1.6.5. Mevsimlere bağlı olarak yakın çevresinde yapılan işleri gözlemler.
- 1.6.6. Doğayı ve çevresini temiz tutar.
- 1.6.7. Geri dönüşümü yapılabilecek maddeleri tanır.
Plastik, kâğıt, cam ve pil gibi maddeler üzerinde durulacaktır.
- 1.6.8. Doğa olayları karşısında önlem alır.
Doğa olaylarından yağmur, kar, dolu, sis ve rüzgâr ele alınacak ayrıca bu tip doğa olayları karşısında yapılması gerekenler üzerinde durulacaktır. Ayrıca güneşe doğrudan bakılmaması, yaz aylarında güneş altında uzun süre kalınmaması vurgulanacaktır.